

Ergonomie en MSA: nieuwe regels op het werk

Nieuws donderdag 1 augustus 2024

In het Belgisch Staatsblad verscheen op 15 mei 2024 nieuwe regelgeving met betrekking tot ergonomie op het werk en preventie van musculoskeletale aandoeningen (MSA) op het werk. Op 25 mei 2024 trad deze nieuwe regelgeving in werking en vormt een onderdeel van de Codex over het Welzijn op het Werk. Hoe zit dat?

Ergonomie op het werk wordt omschreven als een aanpak die erop gericht is het werk aan te passen, inclusief de werkpost en de werkomgeving, aan de mens, rekening houdend met de fysieke, mentale, psychische en sociale kenmerken.

Voorheen was de preventie van musculoskeletale aandoeningen (MSA) op het werk slechts minimaal en deels geregeld in de Codex. Er is echter een groot aantal werknemers (langdurig) afwezig van de werkvloer als gevolg van MSA. Dit vraagt een dringende inzet op de preventie van MSA en het algemeen verbeteren van ergonomie op het werk. MSA ontstaat vooral op het werk. Het verschijnsel treedt op wanneer de normale werking van het lichaam wordt verstoord. Dit kan door het fysiek overbelasten van het lichaam door de uitvoering van de arbeid of bij over-gebruik (rug, nek, polsen, handen, heupen...).

Preventieprincipes

De preventieadviseur-ergonoom, ergonomie op het werk, musculoskeletale aandoeningen en musculoskeletale risico's op het werk zijn vier begrippen die voortaan worden gedefinieerd in de Codex. Daarnaast voegt het koninklijk besluit algemene principes toe met betrekking tot ergonomie op het werk en de preventie van MSA aan boek 8 van de Codex.

Een van deze preventieprincipes is dat de werkgever moet rekening houden met de ergonomie op het werk vanaf het ontwerp en de inrichting van de nieuwe werkpost, maar ook bij het aanpassen van de reeds bestaande werkposten.

De werkgever moet een preventiebeleid voeren om MSA of andere gezondheidsproblemen die worden veroorzaakt of verergerd door de MSA-risico's op het werk te voorkomen. Dit gebeurt door een globale aanpak, rekening houdend met de verschillende risicofactoren zoals kracht, herhalende bewegingen, de duur en de frequentie van de bewegingen, de houding tijdens het uitvoeren van de arbeid... en met de risicoanalyses van andere welzijnsdomeinen die een invloed hierop kunnen hebben (bv. trillingen...).

Daarnaast moet de werkgever passende preventie maatregelen treffen om de MSA-risico's op het werk zo goed mogelijk aan te pakken. Zoals altijd in preventie moet dit beleid regelmatig worden geëvalueerd en geactualiseerd.

Preventieadviseur

De preventieadviseur van de interne dienst voor preventie en bescherming op het werk heeft de opdracht de evaluatie en de actualisering uit te voeren. Indien deze materie te complex is of de deskundigheid op dit gebied ontbreekt, kan de preventieadviseur-ergonoom betrokken worden bij de risicoanalyse. De preventieadviseur-arbeidsarts heeft ook een inbreng.

CPBW

De werknemers en de leden van het Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk moeten informatie en opleiding krijgen over de MSA-risico's op het werk en over de verschillende preventiemaatregelen. Dit is een taak van de werkgever.

Het belang van de ergonomie op de werkvloer kan niet genoeg worden beklemtoond. MSA is een groot probleem in onze moderne werkomgeving en heeft een aanzienlijke impact op de gezondheid van de werknemers. De Codex en Welzijnswet legt de werkgever de verplichting op om onder meer ergonomie in zijn preventiebeleid mee te nemen. De vakbondsafvaardigingen in de comités kunnen hun steentje bijdragen door te pleiten voor investeringen in ergonomische verbeteringen.

Kristof Dupon, Gert Vlasselaer